

WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE III SP 39 z oddziałami gimnazjalnymi. PROGRAM „NASZ WSPÓLNY ŚWIAT”

Warunki przystąpienia do egzaminu podwyższającego przewidywaną ocenę roczną z przedmiotu podane są w WEWNĄTRZSZKOLNYM OCENIANIU stanowiącym część STATUTU SZKOŁY.

WYMAGANIA EDUKACYJNE

**ANALIZA TEKSTU LITERACKIEGO,
HISTORIA I TEORIA LITERATURY**

**CZYTANIE GŁOŚNE I CICHE,
RECYTACJA,
ZNAJOMOŚĆ TREŚCI LEKTUR**

**REDAGOWANIE WYPOWIEDZI PISEMNYCH
I USTNYCH**

NAUKA O JĘZYKU

<p>Zagadnienia w zakresie analizy tekstu literackiego, które uczeń zna i stosuje: - rym, jego rodzaje funkcje,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i określanie funkcji w tekście utworu literackiego; - dźwiękonaśladownictwa, synonimów, antonimów, neologizmów, archaizmów, apostrofy, reftenu, przenośni, porównania (także homeryckie), epitetu, ozywienia, uosobienia, zdrobnień i zgrubień, powtórzeń, pytań retorycznych, morału, puenty; - cechy wiersza sylabicznego i wolnego; - znajomość i poprawne stosowanie związków frazeologicznych; - znajomość rodzajów i poznanych gatunków literackich oraz ich cech rodzajowych i gatunkowych; - określanie znaczenia segmentacji kompozycyjnej tekstu (wers, strofa, akapit, rozdział, część, tom, inwokacja); - określanie i omówienie elementów konstrukcyjnych tekstu (tytuł, podtytuł, motto, apostrofa, puenta, punkt kulminacyjny) - rozróżnianie podstawowych elementów kompozycji tekstu: zdarzenia, epizodu, akcji, fabuły, wątku (głównego i pobocznego); - rozpoznawanie i charakteryzowanie osoby mówiącej (podmiotu lirycznego, narratora), rozróżnianie narracji pierwszoosobowej i trzecioosobowej; - rozumienie pojęć fikcja literacka, obrazowanie realistyczne i fantastyczne, rozpoznawanie opisu, monologu, dialogu, odczytywanie podstawowych, dosłownych i przenośnych sensów utworów, stawianie hipotez dotyczących sensów i wymowy ideowej utworów, ocenianie wartości dzieła z pozycji czytelnika, rozumienie procesu historycznoliterackiego oraz pojęcia epoki w dziejach kultury (zna nazwy i porządek chronologiczny epok), uniwersalizmu treści przekazanych w utworze literackim; - wyszukiwanie w tekście informacji, cytowanie ich na poparcie własnej wypowiedzi. 	<p>Uczeń czyta głośno i recytuje poprawnie, wyraźnie, płynnie, z uwzględnieniem interpunkcji, akcentu wyrazowego, akcentu zdaniowego i logicznego (uwzględnia intonację rosnącą i opadającą), rytmu, uwzględnia i wyraża emocjonalne zabarwienie tekstu; wygłasza z pamięci tekst poetycki i prozatorski ze zwróceniem uwagi na interpunkcję, akcent wyrazowy i zdaniowy.</p> <p>Czyta cicho ze zrozumieniem treści różnorodne: teksty literackie i nieliterackie z właściwym rozumieniem znaczeń dosłownych i przenośnych, prawdy i fikcji literackiej, realizmu i fantastyki, dostrzega treści poznawcze obecne w tekście, uczucia, intencje i opinie nadawcy, odróżnia fakty od opinii, rozumie funkcję przypisu w tekście.</p> <p>Dokonyuje samodzielnie selekcji materiału literackiego w zależności od potrzeb [np. gromadzi materiał do rozprawki z cytatami]. Prawidłowo wybiera i stosuje (umie zapisać) cytaty w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych. Korzysta w sposób świadomy, z zachowaniem praw autorskich z różnorodnych materiałów źródłowych [encyklopedie, słowniki, leksykony, Internet]. Przedstawia opis wrażeń, analizuje i interpretuje oglądaną sztukę teatralną, film, sluchowisko, audycję TV.</p> <p>Uczeń zna treść wszystkich lektur wymaganych programem nauczania w całości lub reprezentatywnych fragmentach, zgodnie z zaleceniami nauczyciela.</p>	<p>Wypowiedzi pisemne Uczeń samodzielnie redaguje poprawne treściowo, zgodne z tematem i celem wypowiedzi pisemne:</p> <p>Krótkie formy wypowiedzi pisemnej: wszystkie formy poznane w młodszych klasach oraz: opis bibliograficzny, notatka (różne rodzaje), biogram, plan wydarzeń (ramowy i szczegółowy), życiorys, curriculum vitae, podanie, dedykacja, toast, list motywacyjny.</p> <p>Długie formy wypowiedzi pisemnej: list prywatny i oficjalny, list otwarty; opis np. przeżyć, postaci, krajobrazu, przedmiotu, sytuacji; opis statyczny i dynamiczny, opisy mieszane, streszczenie, tekst argumentacyjny, opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, charakterystyka postaci rzeczywistej, literackiej, filmowej, zbiorowa, porównawcza; opis dzieła sztuki, rozprawka z cytatami, opowiadanie z dialogiem, referat, sprawozdanie typu reportaż(prasowy, radiowy, telewizyjny), i sprawozdanie typu recenzja, artykuł (artykuł publicystyczny, notatka prasowa, wywiad).</p> <p>Tekst wypowiedzi pisemnej jest zgodny z tematem, ma odpowiednią formę, wymaganą objętość, jest przejrzysty, wielozdaniowy, ma właściwą kompozycję, a strona graficzna nie budzi zastrzeżeń (zastosowanie akapitów). Praca jest czytelna. Uczeń zna i poprawnie stosuje zasady ortograficzne poznane w szkole podstawowej oraz przyswajane w trakcie roku szkolnego.</p> <p>Redaguje tekst zgodnie z zasadami poprawności językowej. Rozróżnia style: potoczny, urzędowy, naukowy, artystyczny, zna pojęcie gwary i jej odmian, dokonuje stylizacji językowych. Sprawnie dostrzega archaizmy i neologizmy.</p> <p>Wypowiedzi ustne Uczeń tworzy spójne wypowiedzi ustne. Uczestniczy w dyskusji, umiejętnie i samodzielnie wyraża własne opinie na temat poznanych utworów oraz interpretuje opinie innych z uwzględnieniem krytycznej oceny, rozwija umiejętność komunikowania się i formułowania wniosków. Nie zapomina o kulturze wypowiedzi i dyskusji. Posługuje się w sposób właściwy odpowiednią terminologią. Uczeń zna i stosuje zasady etykiety językowej.</p>	<p>Zagadnienia przewidziane programem nauczania oraz jako materiał powtórzeniowy: Fonetyka: upodobnienia fonetyczne pod względem dźwięczności (wewnątrzwyrazowe i międzywyrazowe), różnice w wymowie i pisowni, uproszczenia grup spółgłoskowych w wymowie, wyrazy o podobnym brzmieniu ale różnym znaczeniu. Fleksja: rzeczowniki i ich funkcje w zdaniu, imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne oraz imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie, pisownia partykuły przeczącej <i>nie</i> z imiesłowami, pisownia i odmiana liczebników. Składnia: funkcje części mowy w zdaniu, interpunkcja zdania złożonego współrzędnie i podrzędnie, - wypowiedzenie dwukrotnie złożone współrzędnie (łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe), - wypowiedzenie dwukrotnie złożone podrzędnie (podmiotowe, orzecznikowe, przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe). - imiesłowne równoważniki zdań - wykresy zdań wielokrotnie złożonych Słowotwórstwo: podstawowe pojęcia: wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formanty słowotwórcze (przedrostek, przyrostek, wrostek), - wyrazy pokrewne – rodzina wyrazów, rdzeń, rdzeń oboczny, wymiana głosek, oboczność, - homonimy i wyrazy wieloznaczne – różnica między nimi, synonimy i antonimy, wyrazy zapożyczone – rodzaje i ich funkcje, internacjonalizmy, neologizmy (znaczeniowe, słowotwórcze, frazeologiczne, artystyczne) i ich funkcje. Ortografia: pisownia wyrazów z <i>u</i> i <i>ó</i>, z <i>rz</i> i <i>ż</i>, z <i>ch</i> i <i>h</i>, pisownia <i>i</i> oraz <i>j</i> w odmianie rzeczowników rodzaju żeńskiego. Komunikacja językowa: komunikacja językowa i pozajęzykowa – mowa ciała, znaki naturalne i umowne, kod językowy, komunikatory (e-mail, GG, czat, blog, SMS) i ich funkcje, - intencja wypowiedzi: akt mowy (zwroty powitalne i pożegnalne, przeprosiny, prośby, rady), funkcje komunikatów i ich budowa (rozkaz, prośba, regulamin, instrukcja, poradnik), cechy języka pisanego i mówionego (oficjalnego i nieoficjalnego), warunki dobrej komunikacji, - rozpoznawanie środków perswazji użytych w tekstach reklamowych; - poprawna pisownia nazwisk pisarzy i bohaterów literackich, - pisownia i odmiana imion oraz nazwisk - poprawna pisownia tytułów czasopism, - skróty i skrótowce.</p>
---	--	---	---

KRYTERIA OCENIANIA

<p>celujący</p>	<p>Ocenę celujący – śródroczną lub roczną – otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w stopniu bardzo dobrym oraz spełnia podane niżej warunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywnie i konstruktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych, np. poprzez udział w dyskusji, zgłaszanie własnych propozycji interpretacji dzieła literackiego itp. 2. Polecenia nauczyciela wypełnia zawsze systematycznie i sumiennie, prezentując wzorowy stosunek do nauki przedmiotu. 3. Zeszyt przedmiotowy prowadzi w sposób nienaganny. <p>Ocenę celujący – bieżącą – otrzymuje uczeń, który całkowicie samodzielnie i bezbłędnie wykonuje polecenia i zadania występujące w różnorodnych formach sprawdzania posiadanych wiadomości i umiejętności podanych w wymaganiach edukacyjnych.</p>
<p>bardzo dobry</p>	<p>Ocenę bardzo dobry – śródroczną lub roczną – otrzymuje uczeń, który w ramach oceniania bieżącego w większości uzyskał oceny bardzo dobry w różnych formach sprawdzania posiadanych wiadomości i umiejętności podanych w wymaganiach edukacyjnych w zakresie kształcenia kulturalnego, literackiego i nauki o języku. Oceny niższe niż bardzo dobry są nieliczne. Jeśli należą one do kategorii ocen podlegających poprawie, uczeń podejmuje skuteczne próby ich poprawy.</p> <p>Ocenę bardzo dobry – bieżącą – otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania i podane w wymaganiach edukacyjnych w stopniu pozwalającym na w pełni samodzielne wykonywanie poleceń i zadań występujących w różnych formach sprawdzania posiadanych wiadomości i umiejętności. Ilość popełnionych błędów jest niewielka, nie mają one znaczącego wpływu na wartość merytoryczną pracy lub osiągnięty wynik. Uczeń dokonuje korekty wskazanych błędów samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela.</p>
<p>dobry</p>	<p>Ocenę dobry – śródroczną lub roczną – otrzymuje uczeń, który w ramach oceniania bieżącego w większości uzyskał oceny minimum dobry w różnych formach sprawdzania posiadanych wiadomości i umiejętności podanych w wymaganiach edukacyjnych w zakresie kształcenia kulturalnego, literackiego i nauki o języku. Oceny niższe niż dobry są nieliczne. Jeśli należą one do kategorii ocen podlegających poprawie, uczeń podejmuje skuteczne próby ich poprawy.</p> <p>Ocenę dobry – bieżącą – otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania i podane w wymaganiach edukacyjnych w stopniu pozwalającym na w większości samodzielne wykonywanie poleceń i zadań występujących w różnych formach sprawdzania posiadanych wiadomości i umiejętności. Ilość popełnionych błędów jest niewielka, jednak wpływają one w nieznacznym stopniu na wartość merytoryczną pracy lub osiągnięty wynik. Pomoc nauczyciela jest konieczna przy korekcie niektórych błędów, uczeń samodzielnie nie jest w stanie ich poprawić. Korekty pozostałych dokonuje samodzielnie.</p>
<p>dostateczny</p>	<p>Ocenę dostateczny – śródroczną lub roczną – otrzymuje uczeń, który w ramach oceniania bieżącego w większości uzyskał oceny minimum dostateczny w różnych formach sprawdzania posiadanych wiadomości i umiejętności podanych w wymaganiach edukacyjnych w zakresie kształcenia kulturalnego, literackiego i nauki o języku. Oceny niższe niż dostateczny są nieliczne. Jeśli należą one do kategorii ocen podlegających poprawie, uczeń podejmuje skuteczne próby ich poprawy.</p> <p>Ocenę dostateczny – bieżącą – otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania i podane w wymaganiach edukacyjnych w stopniu pozwalającym na częściowo samodzielne wykonywanie poleceń i zadań występujących w różnych formach sprawdzania posiadanych wiadomości i umiejętności. Ilość popełnionych błędów jest znaczna, wpływają one w sposób istotny na wartość merytoryczną pracy lub osiągnięty wynik. Pomoc nauczyciela jest konieczna przy korekcie większości błędów, uczeń samodzielnie nie jest w stanie ich poprawić. Korekty pozostałych dokonuje samodzielnie.</p>

dopuszczający	<p>Ocenę dopuszczający – śródroczną lub roczną – otrzymuje uczeń, który w ramach oceniania bieżącego w większości uzyskał oceny minimum dopuszczający w różnych formach sprawdzania posiadanych wiadomości i umiejętności podanych w wymaganiach edukacyjnych w zakresie kształcenia kulturalnego, literackiego i nauki o języku. Oceny niższe niż dopuszczający są nieliczne. Jeśli należą one do kategorii ocen podlegających poprawie, uczeń podejmuje skuteczne próby ich poprawy.</p> <p>Ocenę dopuszczający – bieżącą – otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania i podane w wymaganiach edukacyjnych w stopniu nie pozwalającym na samodzielne wykonywanie większości poleceń i zadań występujących w różnych formach sprawdzania posiadanych wiadomości i umiejętności.</p> <p>Ilość popełnionych błędów jest bardzo duża, wartość merytoryczna pracy lub osiągnięty wynik są minimalne, wskazują jednak na opanowanie wiadomości i umiejętności przewidzianych w minimum programowym. Przy korekcie większości błędów jest konieczna pomoc nauczyciela, uczeń samodzielnie nie jest w stanie ich poprawić. Korekty niektórych błędów uczeń nie jest w stanie wykonać mimo pomocy nauczyciela.</p>
----------------------	---